

+Рівненський державний гуманітарний університет
Історико-соціологічний факультет
Кафедра політичних наук

УДК 32
ББК 66
А 43

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ ПОЛІТИКИ. Матеріали ІІІ міжвузівської науково-практичної конференції молодих політологів. 11 листопада 2011 р. – Рівне: РДГУ, 2012. – 167 с.

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ ПОЛІТИКИ

**МАТЕРІАЛИ
ІІІ МІЖВУЗІВСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ МОЛОДИХ ПОЛІТОЛОГІВ**

11 листопада 2011 р.

Ухвалено до друку рішенням кафедри політичних наук РДГУ.
Протокол № 10 від 30 листопада 2011 р.

© Рівненський державний гуманітарний університет, 2011

Рівне–2012

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. ПОЛІТИЧНІ ПРОЦЕСИ В УКРАЇНІ: ІСТОРІЯ ТА СЬОГОДЕННЯ		
<i>Кобута Степан</i>	Загрози державній незалежності України: фобії українських патріотів	7
<i>Наумов Андрій</i>	Технології легітимізаційної політики правлячого режиму в сучасній Україні	9
<i>Івчик Наталія</i>	Відображення моделей етнополітичної поведінки в графіті (на прикладі м. Рівне)	10
<i>Сакрієр Оксана</i>	Проблеми конструювання політичного бренду в Україні	12
<i>Максимець Богдан</i>	Електоральна діяльність українських національно-демократичних партій у ході президентських виборів 2004 р.	14
<i>Мельник Віра</i>	Пропаганда ідеї державотворення на сторінках західноукраїнської преси на прикладі Рівненської та Волинської областей	15
<i>Найдич Марина</i>	Інституціоналізація молодіжної політики України	18
<i>Андрощук Ігор</i>	Взаємодія Президента та Верховної Ради України: теорія і практика	19
<i>Білецький Юрій</i>	„Середній клас" в Україні: проблема детермінації	20
<i>Мазур Ярослав</i>	Імідж сучасної України: стан і проблеми формування	22
<i>Легновська Лілія</i>	Адаптація виборчої системи України до європейських стандартів	23
<i>Сирота Дмитро</i>	Жіноче політичне лідерство в Україні	24
<i>Белова Анастасія</i>	Еволюція виборчих технологій в Україні	26
<i>Овдійчук Ірина</i>	Фактори формування електоральної поведінки в Україні	28
<i>Луцук Марія</i>	Вплив ідей Д. Донцова і М. Міхновського на програми сучасних вітчизняних політичних партій	30
<i>Міщук Віктор</i>	Народний рух України: проблеми становлення	31
<i>Градовий Павло</i>	Проблема колабораціонізму в СРСР у роки Великої Вітчизняної війни	33
<i>Брень Тетяна</i>	Регіональні ЗМІ як складова політичних виборчих технологій (на прикладі Рівненської області)	34
<i>Ричко Вікторія</i>	Українські ЗМІ як суб'єкт формування громадської думки	36
<i>Ланчик Поліна</i>	Політична культура сучасної української молоді	37
<i>Корольчук Оксана</i>	Псевдоменеджмент в політиці: теорія і практика в Україні	39
<i>Міщук Ольга</i>	Політична культура української молоді в контексті демократизації після „Помаранчевої" революції	41

**СЕКЦІЯ 2.
СВІТОВИЙ ПОЛІТИЧНИЙ ПРОЦЕС:
МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ І ВНУТРІШНЯ
ПОЛІТИКА В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ**

<i>Патлашинська Ірина</i>	Поняття легітимності миротворчої операції	43
<i>Генега Ірина</i>	Співпраця Російської Федерації з міжнародними організаціями (1990-ті роки): проблеми та перспективи	45
<i>Бойківський Любомир</i>	Особливості реалізації масштабних енергетичних проєктів в контексті діалогу Росія – ЄС	47
<i>Гайдукевич Анастасія</i>	Міждержавні відносини в трикутнику Росія–Польща–Україна: проблемне поле досліджень	48
<i>Руда Леся</i>	"Цивілізація" та "культура": історична спорідненість понять	50
<i>Притуляк Світлана</i>	Програмові засади діяльності Соціалістичного інтернаціоналу для подолання глобальних проблем в екології	51
<i>Венгрюк Лідія</i>	Явище етнізації політики як феномен політичного процесу	53
<i>Троян Віктор</i>	Європейська ідентичність у контексті сучасних пан'європейських ідей	55
<i>Романчук Тетяна</i>	Культура інтераціоналізму в поліетнічній державі: груповий та індивідуальний рівні	57
<i>Криворучко Наталія</i>	Координація співпраці України з ЄС: виклики і перспективи	58
<i>Федорак Світлана</i>	Етнонаціональні конфлікти як чинник дестабілізації системи міжнародної безпеки	60
<i>Петрович Інна</i>	Участь Польщі в миротворчих операціях Європейського Союзу	62
<i>Довганюк Мар'яна</i>	Теоретико-методологічні засади аналізу сучасного авторитаризму (на прикладі Білорусії та Казахстану)	63
<i>Малиновська Наталія</i>	Виборчі права мусульман у західноєвропейських державах	65
<i>Бараболя Тарас</i>	Харизматичний політичний імідж Муамара Каддафі	67
<i>Курилюк Галина</i>	Регіональна політика ЄС: інформаційна складова	69
<i>Творовський Віктор</i>	Україна в контексті сучасних геополітичних реалій	70
<i>Чугай Оксана</i>	Актуальні проблеми міжнародного ринку інформаційних послуг	72
<i>Борецька Ангеліна</i>	До питання про визначення глобального інформаційного простору	74
<i>Нагорняк Іван</i>	Глобальні комунікаційні мережі та їх вплив на політичні процеси в Україні	76
<i>Гривіцький Вадим</i>	Стан та перспективи реформування сектору безпеки і оборони України у нових політичних реаліях	77

<i>Антикало Назар</i>	Особливості політичних систем країн Латинської Америки	79
<i>Климчук Тетяна</i>	Особливе партнерство НАТО з Україною	81
<i>Ліннік Юрій</i>	Причини тероризму в сучасній Росії	82
<i>Бондарук Ганна</i>	Тероризм у Північній Ірландії як метод політичної боротьби	84
<i>Логвинюк Мар'яна</i>	Соціально-політична доктрина католицизму	86
<i>Гольберт Юлія</i>	Еволюція європейської соціал-демократичної ідеології у післявоєнний період	88
<i>Дзерун Сергій</i>	Глобалізація та релігія: сучасні погляди на розвиток цивілізації	90
<i>Костюк Тетяна</i>	Радянсько-німецький пакт про ненапад	92
<i>Левчук Ірина</i>	Модернізація Росії як побудова нової держави	93
<i>Леончик Світлана</i>	Модернізація Росії: ретроспективний погляд	95
<i>Кузьмицька Ольга</i>	Європейський суд з прав людини: динаміка звернень українських громадян	97
<i>Поліщук Ірина</i>	Теорія справедливої війни	99
<i>Федорчук Сергій</i>	Українські контингенти в миротворчих операціях ООН	100
СЕКЦІЯ 3.		
Проблеми і перспективи політичної модернізації в Україні		
<i>Валух Людмила</i>	Влада як основа життєдіяльності соціуму	102
<i>Хаврук Ігор</i>	Референдум як демократичний інститут	103
<i>Кобута Лариса</i>	Парадокси української багатопартійності: партії-невидимки	105
<i>Березовська-Чміль Олена</i>	Стратегічні напрями формування державної соціальної політики	107
<i>Мельник Роман</i>	Кадрова політика на початку 1990-х років в Росії в контексті становлення інституту президентства	109
<i>Мислюк Юлія</i>	Синергетично-ціннісні основи іміджу політичного лідера	111
<i>Тижбіряк Дар'я</i>	Місце політичної реклами у процесі маніпулювання	112
<i>Гаврилюк Світлана</i>	Особливості змішаної виборчої системи України та об'єднаної Німеччини	114
<i>Жуковська Аліса</i>	Громадянське суспільство як фактор функціонування інституту парламентаризму	116
<i>Петренко Марія</i>	Політичні партії в умовах сучасної виборчої системи України	118
<i>Українець Віктор</i>	Етапи поширення ісламського екстремізму в Україні	119
<i>Шарлай Віталій</i>	Специфіка розвитку інститутів громадянського суспільства в регіоні Центрально-Східної Європи	121
<i>Шкуро Антон</i>	Теоретичні аспекти політичних рішень	122

<i>Абрамчук Наталія</i>	Інституційно-правові аспекти регіональної політики Івано-Франківської області	124
<i>Тодоріко Аліна</i>	Сутність політичної довіри у трансформаційних процесах	126
<i>Кравчук Інна</i>	Екологічна безпека як складова національної безпеки	127
<i>Кузьменко Віталій</i>	Інформаційна безпека як складова національної безпеки держави	129
<i>Сірецький Іван</i>	Політична система Франції	132
<i>Паляниця Альона</i>	Підходи до визначення сутності політики	134
<i>Бендюк Олеся</i>	Вплив ЗМІ на формування політичного вибору громадян	135
<i>Пікула Микола</i>	Закон України „Про доступ до публічної інформації”: презентація влади в Інтернеті	137
<i>Наумчук Артур</i>	Ефективність органів місцевого самоврядування в Україні (на прикладі м. Острого)	139
<i>Архипенко Аліна</i>	Політико-правовий статус Кабінету Міністрів України в системі поділу влади: порівняльний аналіз за редакціями Конституції України 1996 і 2004 рр.	141
<i>Хомич Петро</i>	Переваги та недоліки змішаної виборчої системи на виборах до органів місцевого самоврядування в Україні	142
<i>Майко Тетяна</i>	Взаємодія органів місцевого самоврядування з місцевими представництвами виконавчої влади в Польській республіці	144
<i>Байрак Сергій</i>	Теоретико-методологічний аналіз дослідження політичної соціалізації	146
<i>Мадерук Христина</i>	Проблема державного регулювання церковно-суспільних відносин	148
<i>Кондратюк Марія</i>	Військова доктрина України	150
<i>Сверба Людмила</i>	Особливості сучасної політичної реклами	151
<i>Макарук Надія</i>	Досвід Польщі у розбудові демократичної системи місцевого самоврядування в Україні	152
<i>Ралець Андрій</i>	Права жінок та юридичні гарантії їх захисту в Україні	154
<i>Єрмейчук Іванна</i>	Електронне врядування в Україні	155
<i>Шимко Ольга</i>	Парламентаризм як об'єкт електоральних комунікацій	157
<i>Клімчук Тетяна</i>	Діяльність органів внутрішніх справ у реалізації державної етнополітичної політики	159
<i>Горбатюк Катерина</i>	Політика в морально-етичному вимірі	161
<i>Кондратюк Марія</i>	Закон про вибори – 2012 в Україні: три суперечливі новації.	163
<i>Кирильчук Микола</i>	Трансформації інституту президентства на пострадянському просторі: український та білоруський варіанти	165
<i>Шандалюк Тетяна</i>		

Микола Міхновський народився у Прилуках. Освіту здобув на юридичному факультеті Київського університету св. Володимира. 1891 р. став одним із засновників Братства тарасівців; 1899 р. Міхновський разом із Д. Антоновичем заснували Революційну українську партію; разом із О. Макаренком у 1902 р. організував Українську народну партію. Найвідоміша праця - «Самостійна Україна» (1900 р.).

Погляди Міхновського, щодо майбутнього України відображаються в першій із «Десяти заповідей УНП»: «...Одна, єдина, неподільна від Карпат аж до Кавказу, самостійна, вільна, демократична Україна – Республіка робочих людей – оце національний, всеукраїнський ідеал...». Ця ідея майбутньої української державності детально обґрунтована в «Справі української інтелігенції...», її (інтелігенцію) автор і вважає основною силою яка повинна втілити цей ідеал в життя. В сучасних націоналістичних організаціях і тепер активно використовуються, як територіальні претензії запропоновані М. Міхновським, так і його ідеал демократичної України.

Таким чином, державницькі ідеї М. Міхновського та Д. Донцова і сьогодні мають значний вплив на формування світогляду сучасних націоналістів, що безперечно робить ці погляди одним із наріжних каменів у програмах праворадикальних організацій сьогодення.

Градовий Павло Володимирович

*(студент 4 курсу РДГУ спеціальності „Політологія”,
наук. керівник – доц. Черній А.Л.)*

НАРОДНИЙ РУХ УКРАЇНИ: ПРОБЛЕМИ СТАНОВЛЕННЯ

Хоча започаткований процес, що мав назву перебудова, значно суперечливіший і складніший від запропонованого глумачення, все ж варто відзначити, що саме її гуманітарна складова відіграла ключову роль у зміні світоглядних орієнтирів і мала найбільше значення в наступному розвитку незалежної Української держави.

Не випадково, виникнення такої громадсько-політичної організації як Народний Рух України не можна розглядати поза її контекстом, з одного боку, а з іншого – ігнорувати сам факт становлення української нації на той час.

Найбільший ідейний вплив на створення НРУ мали народні фронти Прибалтійських республік, котрі боролися за демократизацію суспільного життя, адже практиці кавказьких фронтів характерна релігійна ворожнеча, авторитаризм.

Першими в Україні ідею створення народного фронту підтримали дисиденти. Поштовхом для їх роботи якраз і стало виникнення Народного фронту в Естонії. Насамперед було реорганізовано Українську гельсінську групу в Українську Гельсінську Спілку. Дещо пізніше у Львові створено ініціативну групу по створенню демократичного фронту підтримки перебудови, ядро котрої склали брати Горині, В. Чорновіл, І. Калинець та І. Макар. На мітингу 7 липня 1988 р. цю ідею було вперше озвучено публічно. Демократичний фронт задумувався як своєрідна федерація неформальних об'єднань, що гарантуватиме кожному з них збереження власного обличчя.

У процесі кристалізації рухівської ідеї виділимо наступні етапи: Публічні висловлювання потреби створення народного фронту в підтримку перебудови (липень – вересень 1988 р.); підтримка ідеї письменницькою організацією та робота над програмовими документами (жовтень 1988 – 16 лютого 1989 рр.); публічне обговорення програмних документів (16 лютого – 9 вересня 1989 р.).

Офіційна партійна позиція на роботу ініціативної групи була висловлена у виступі Л. Кравчука на зборах 31 січня 1989 р. Високопосадовець ідеологічного відділу ЦК заявив, що програмні документи НРУ претендують на створення альтернативної КПРС організації, яка прагне вбити клин між трудящими республіки та партійним і радянським апаратом. На його думку, зусилля авторів проекту спрямовані на демонтаж централізованої держави та ліквідацію політичної єдності країни, а тому загальний висновок однозначний – потреби у створенні НРУ немає.

Насамперед відзначимо обережну лінію української інтелігенції. Виступи В. Яворівського, І. Драча, Д. Павличка, виголошені в публіцистичному стилі, дуже завуальовано розкривали сутність кризи українців. Прагнучи зберегти лояльні відносини з частиною партапарату, вони, як значно досвідченіші діячі, уникнули прямої відповіді на завдання Руху, обмежившись доволі обтічними гаслами підтримки перебудови, демократизації суспільства та національного відродження. Головним противником постає партапарат, котрий узурпував владу в країні й протистоїть усім позитивним зрушенням. Значно глибшими були доповіді В. Черняка та М. Швайки про реформи в економіці, М. Брайчевського про традиції української державності та С. Конєва про боротьбу за виборчий закон, тобто теми так би мовити другого порядку. Погляди цієї частини інтелігенції підсумував у своєму виступі І. Дзюба. На його думку, успіх національного відродження прямо зв'язаний з долею перебудови. Її крах став би крахом усіх надій українців і тих надбань, які вже є. Справа національного відродження має бути розрахована на роки й десятиліття конструктивної праці, а не на вибуховий момент. Тому головну увагу варто звернути на збереження міжнародного миру в Україні. Окреслений шлях передбачає: 1) вихід УРСР на рівень справжнього суверенітету; 2) заміна етнічного націоналізму територіальним патріотизмом; 3) рівноправність громадян республіки всіх національностей.

Актуалізація рухівської ідеї в суспільстві стала ознакою його політизації, відмови від пасивного сприйняття готових рішень до готовності самостійно їх виробляти й відповідати за них. Не випадково цей перехід був позначений пошуком нових форм участі в громадському житті країни поза межами партійних структур. Ключове значення для реалізації ідеї народної організації в підтримку перебудови мали внутрішні процеси в Спілці письменників УРСР, спрямовані на підвищення суспільної ролі інтелігенції, котра співпала зі зростанням низової активності громадян, реалізованої в масовому неформальному русі. З самого початку рухівська ідея була синкретичною, поєднувала в собі часом полярні погляди на стратегію й тактику боротьби. Радикальні погляди УГС (українська гельсінська спілка) на початковому етапі не були визначальними. Домінувала поміркована лінія київської інтелігенції, яка передбачала еволюційний поступ.

Перші вибори президента Білорусії відбулися 10 липня 1994 року, в них брали участь 6 кандидатів. У другому турі з результатом близько 80 % переміг Олександр Лукашенко. 24 листопада 1996 в Білорусії був проведений референдум, на який були винесені поправки, що розширюють повноваження виконавчої влади і президента, і деякі інші питання. За прийняття поправок висловилося 70,45 % виборців. 9 вересня 2001 відбулися чергові вибори президента, переможцем в яких знов став Лукашенко, набравши 75,62 % голосів. 17 жовтня 2004 був проведений референдум про внесення поправок в Конституцію, що знімають обмеження на кількість президентських термінів. 77,3 % виборців підтримало ці зміни. Слід зазначити, що зміни до закону «Про президента Республіки Білорусь», що виключають обмеження в два терміни, були схвалені Радою республіки лише 5 жовтня 2006.

Перш за все, проблема політичного устрою Білорусії полягає в тому, що майже вся вертикаль влади республіки Білорусія формується саме президентом. Таким чином, внутрішня й зовнішня політика формується в залежності від поглядів та переконань президента республіки. Проблема внутрішнього управління республіки Білорусь полягає і в тому, що всі силові структури також формуються в залежності від інтересів президента, це створює передумови придушення демократії. Свідченням цього є ситуація на виборах президента Білорусії, коли мітинги після виборів президента були суворо розігнані силовими структурами.

Друга проблема полягає в тому, що президент Білорусії на сьогоднішній день знаходиться при владі третій строк поспіль, що створює передумови захоплення влади та перебування на пості президента надалі.

По-третє, недосконалість політичного устрою Білорусії полягає в процедурі обмеження влади президента в республіці. Президент Республіки Білорусь може бути достроково звільнений з посади при стійкій нездатності за станом здоров'я, у зв'язку з здійсненням державної зради або іншого тяжкого злочину. Таке рішення вважається прийнятним, якщо за нього проголосувала більшість від повного складу Палати представників по пропозиції не менше однієї третини її депутатів та не менше двох третин від повного складу Ради Республіки. Процедура імпічменту не передбачена в Конституції, таким чином майже не можливо обмежити владу президента в країні демократичними механізмами.

Отже, практика президентської влади в країнах пострадянського простору показує, що у порівнянні з усіма іншими вищими посадовими особами, президент має особливий статус. Його прерогативи дозволяють відігравати провідну роль у суспільно-політичному житті.

Сьогодні особливої актуальності набуває питання довіри громадян до політичних інститутів, особливо в тих країнах, які здійснюють політичну модернізацію, і, у першу чергу, це стосується інституту президентства.

Наукове видання

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ ПОЛІТИКИ

Матеріали III міжвузівської науково-практичної
конференції молодих політологів

11 листопада 2011 р.

Підписано до друку 30.11.2011 р. Формат 60x84.
Гарнітура Times New Roman. Друк різнографічний.
Ум. друк. арк. 12,85. Замовлення № 112/1. Наклад 300.

Віддруковано засобами оперативної поліграфії
ПП Самборський І.О.
33028, м. Рівне, вул. Толстого, 3, тел. (0362) 22-41-20

А 43

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ ПОЛІТИКИ.
Матеріали III міжвузівської науково-практичної конференції
молодих політологів. 11 листопада 2011 р. – Рівне: РДГУ, 2012. –
167 с.

УДК 32
ББК 66

© Рівненський державний
гуманітарний університет, 2011